

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 35. Den 31 August 1799.

Lovgivninger.

(Fortsættelse af Brand-Forordningen.)

71 §. Saa snart der klemtes for Huusild skulle strax de 10 store Sprøiter med Tilbehør møde med deres Mandſkab, ſamt Mandſkabet til 2 Brandsprøiter, ſaaledes ſom de ſtaaer for Touren ved Huusild, og desuden den store Palais-Sprøite med 48 Mand af Garniſonen, hvilke af Kongens Kasse betales ligemed Brandsvendene. De 4 førſtnevndende Sprøiter plantes tæt ved Ilden og de øvrige 8 bringes til den i 81 §. benævnte Samlings-plads. Kompagnisprøiterne af vedkommende Diſtrikt bringes af deres Mandſkab til Samlings-Pladsen, og, naar de bruges ved Ilden, lader Brandmajoren dem afløſe ved Reſerver, naar det behøves; dog bør een af Mandſkabet forblive ved Sprøiten for at paſſe paa ſamme og at føre Straalen. Fire Kabinets-Sprøiter ſhulde

og,

og, efter bestemt Orden, føres til Jlden for i paakommende Tilfælde at bruges af de store Sprøiters Mandskab eller af Reserverne. For at ingen Feiltagelse skal finde Sted, skal Brandmajoren, efter et fast Regulativ, altid forud bekjendtgjøre for Bedkommende, hvilke Sprøiter der staae for Tour ved første Huusild. Brand- og Straalemestjerne ved Pramsprøiterne skulle, ved hver Huusild, møde paa det Sted, hvor disse Sprøiter ligge, paa det at de, efter Brandmajorens eller Politimesterens Befaling, kunne bruges som Sprøiter eller Anbringere til at forsyne Sprøiterne eller Vandkarrene med Vand. Een af Brandmestjerne ved Sugeværkerne skal ligeledes strax forføie sig til Jlden for at faae Ordre, om Sugeværkerne skulle bruges; de øvrige Brand- og Straalemestjerne ved Samme, saavelsom den Vognmand, som skal føre disse Værker, skulle indfinde sig ved dem, og sætte alting i Veredskab. Naar der ringes med Klokkerne, skulle strax endnu 10 andre Sprøiter med Tilbehør og Mandskab, saa og to Bagtsprøiter med Mandskab møde paa Samlingspladsen, efter den af Brandmajoren forud fastsatte Orden; ligeledes 4 Kabinetsprøiter uden Mandskab, og nærmeste Distrikts-Kompagni-Sprøiter med Mandskab. Naar 3 Kanonfud høres fra de bestemte Steder, skulle alle øvrige Sprøiter med Tilbehør og Mandskab, saaog de øvrige Kabinetsprøiter møde paa Samlingspladsen. 72 s. Naar Tegnet er givet med Kanonfud, skulle 2 Kompagni-Sprøiter henbringes paa
hver

hver Allarmplads, for at de, dersom andetsteds Ild
 skulde opkomme, derhen kunne føres; i hvilket Tilfælde
 Kapiteinen i det Distrikt, hvor Ilden udbryder, eller
 en anden Brand-Officer, strax besøger det anmeldt for
 Brandmajoren, og imidlertid lader han de nærmeste
 Kompagni-Esprøiter, hver med 2 Mand, føre dertil,
 for at gøre Ilden Modstand, indtil de større Esprøiter
 kunne ankomme. 73 §. Ved hver Huusild skulde samtlige
 Vandkarrere, fyldte, møde ved Brandstedet, med
 hvilke Vand bringes til Ilden, saalænge den varer; dog
 maa Hoshonden, efter Fornødenhed, fiske Karl eller
 Hest ved Karren, saavidt Arbeidet derved ei opholdes.
 74 §. Ved Klokkernes Ringning skulde alle, som holde
 Heste og Arbeidsvogne, holde sig færdige til, paa Po-
 litimesterens Forlangende, at lade deres Arbeidsvogne
 med 2 Heste møde paa Samlingspladsen, det halve An-
 tal a Gangen, efter foregaaende Bestemmelse, for at
 føre Vand til Ilden eller at bortføre Flyttegods. Efter
 6 Timers Arbeid afløses de af det andet halve Antal.
 Naar Tegn gives med Kanonstød, skulde disse Heste og
 Vogne møde, uden at oppebie Politimesterens Befaling.
 75 §. Til de publiqe Slagpomper ansætter Mynstrings-
 Sessionen 120 Mand, af hvilke 60 med Brandskildter
 strax møde, naar der klemtes for Huusild, ved Brand-
 stedet, for at beordres til Pomperne. Efter 6 Timer
 afløses de af de andre 60, der dog, naar der ringes med
 Klokkerne, møde strax paa Brandstedet for at ansættes
 ved

ved de flere Sprøiter: i hvilket Fald Militære kommanderes til Afløsning. De til disse Pomper fordeelte Borgere forsyne strax de Karrer med Vand, hvis Kjøresvendene forevise Politiets Tegn for, at de ere henviiste til denne Pompe, og pompe ei for andre Vandkarrar. Til Slagpompen skal en Nøgle og Seildugs-Slangen gjemmes hos den nærmeste Huuseier, der, saasnart Klokkerne klemte for Huusild, besørger Laasen taget fra, Slangen behørigen paasat og nogle Træk gjerte med Pompen. Giver den ei Vand, bringer han den til at trække ved at halde Vand i den. Forsømmer han at iagttage det her Befalede, betaler han en Mulkt af 4 Rdlr. Bruges Pompen ei 2 Timer efter Klemningen, fratages Slangen og Pompen laases; men paa givet Tegn om Ildens Udbredelse sættes den igjen i brugbar Stand. Desuden skal den til Slagpomperne antagne Skipper, naar der er klemtet for Huusild, strax med sine Folk ile til de Pompe, som bruges, for at have det fornødne Tilsyn med deres Brug, Arbeidet ved dem og den forsvarlige Omgang med dem. De 64 Mand som ere ansatte ved Springvands-Opstanderne, og de 106 ved Gadedpomperne, forsoie sig strax, ved Huusild, med de tilhørende Seildugs-Slanger til vedkommende Pompe, og sætte den istand til at give Vand, og i øvrigt forrette hvad dem befales. Kommer, efter 2 Timer, ingen Karre for at forsynes med Vand, henter een af dem Politiets Ordre, om Pompen igjen maa laases og Slangen

gen fratages, den anden forbliver imidlertid ved Pompen. De ved Slagpomperne, Springvands-Oppstanderne og Gadeposterne ansatte Mand skulle hjælpe dem, som kjøre med Vandkarren, at faae deres Tønder hastigen fyldte, og, saalænge de ere ved Pomperne, have Agt paa, at med Redskabet forsvarligen omgaaes. Derimod skulle de være befriede for Vagter. 76 s. Ved Huusild skulle Pramlaugets Formand og Udjungerede lade Laugets Folk strax møde med 2 Baade ved hver af de 2 Pramsproeiter, for at lægge disse paa de beleiligste Steder nær ved Ilden: opkommer Ild paa Holmen eller Flaaden, bringes de didhen ved det befalede Antal Pram-baade og Folk. Pramlaugets Formand indfinder sig strax, ved Huusild, ved Brandstedet og forbliver der, for at modtage Politimesterens Ordre, hvad i Henseende til disse Pramsproeiter, Pramme eller Baade til at flytte Gods, er at foranstalte, og indberetter til ham, hvad Foranstaltning med Pramsproeiterne er truffen; han skal og holde Pramlaugets Mandskab færdigt til at hjælpe til enten at dæmpe Ilden eller at flytte Gods. For Forsømmelse bøde Pramsfolkene efter 143 s ligesom Brandsvendene. 77 s. Ved Huusild om Natten, skal det halve Antal af Gadevægterne forsoie sig til Brandstedet og der forblive for at pumpe, bære Vand og arbejde ved Sproeiterne, indtil det fornødne Antal af Brantfolkene er ankommen, samt holde Vagt ved Enderne og Tilgangene af Ildens Gade, for at udeholde Ivedkom-

mende

mende Tilskuere, og forrette alt, hvad dem af Brand Officererne eller Politimesteren befales. 78 s. Ved Huusild affendes uopholdeligen fra Hovedvagten, Portvakterne og Slotsholms Vagt fornødent Mandskab til at besætte Brandstedet og holde Uvedkommende fra samme, til det af Borger-Militære kan afløses. For at holde de Gader ryddelige, gennem hvilke Vand bringes til Brandstedet eller Gods bortføres, patrullerer gennem disse en Kommando Kavalleri. 79 s. For at holde Orden ved Ildens Slutning, skulle een Borgerofficer og 2 Underofficerer af hvert Kompagni, ved Huusild, forføie sig til Stadshauptmanden for at modtage de fornødne Ordre, og skal i det mindste 200 Mand Borgervagt med Over- og Underofficerer møde ved hver Huusild. Den Gade eller Plads, hvor Ilden er, saavelsom de Gader, gennem hvilke Vandet og Karrene gaae, samt de i 81 s ommældte Samlingspladse og Veien derfra til Ilden besættes med Borgervagt, for at bortholde alle Uvedkommende fra Ilden. Ogsaa skulle andre 200 Mand af Borgerfabet med Over- og Under-Officerer være beredte til at samles paa nærmere Ordre, for at afløse de første, eller om stærkere Vagt findes fornøden; i hvilket Fald Stadshauptmanden skal foranstalte, at Afløsningerne indtræffe efter 6 Timers Forløb. 80 s. Ved givet Tegn af Kononfud skal det halve Mandskab af hvert Borger-Kompagni møde paa de Alarmspladse, hvorhen Stadshauptmanden beordrer dem; det halve mødende Mand-

Mandskab med Over- og Under-Gevær, de øvrige uden Gevær, hine til at holde Orden, disse til Redning af deres Medborgeres Gods. Dog fritages i dette Tilfælde, som ved hver Huusild, de Borgere fra her at møde, som ei boe længere fra Ilden end i en Afstand af 100 Alen. De 3 ældste Kompagni-Chefer af Borgerkabet, som ei andetsteds ere kommanderede, skulle hver for sig visiter de anordnede Allarmpladse, om enhver kommanderet Borger er paa sin Post. 81 §. Det Mandskab, saavelsom de Sprøiter, Bogne og Brandredskaber, som ei strax bruges ved Ilden, forsamles paa de Pladse, som for hver Gade, hvor Ildsvaade indtræffer, ere bestemte, og forblive der til nærmere Ordre fra Brandmajoren eller Politimesteren. Brandmesteren og Formændene paa see, at Brandsvendene blive ved deres Sprøiter der tilstede og tilbørligen forholde sig. Paa Samlingspladsen skal i det mindste een Borger- og een Brand-Officeer, een Officeer af det borgerlige Artilleri og nogle Politibetjenter være tilstede, for at paasee, at alt er i Orden. 82 §. De i 41 og 44 §§ befalede Brandredskaber, den ene Redningsstige, Sprøitebroerne, 2 Brændstiger og 2 Brandhager skulle ved Huusild strax føres til Samlingspladsene ved de ansatte og i Kullerne antegnede Bognmærk. 83 §. Det forbydes herefter at flytte noget Gods ud af Husene i de Gader, hvor Ilden er, og som af Borgervagten er indsluttet, eller hvorigjennem Vand føres til Ilden, uden den høifkommanderende Officeers

ficeers eller Brandmajo: en Tilladels: eller Befaling; og
 skulle Mobilassurance-Kom: a: niets Folk, som rædde Guds,
 være sa: nne Orden underkastet. 84 s. Men, for at saa:
 dan Flytning kan skee med Hurtighed og Orden, skal
 denne Forretning, at rædde Guds, som er i Ildsfare,
 herefter paaligg: de borgerlige Artillerister, af hvilke et
 Rednings-Korps af 50 Mand, tilligemed 2 Officerer
 og 5 Underofficerer skulle møde ved hver Huusild, hver
 forsynede med Skildter, mærkede med en Kanon. Ved
 Klokkernes Ringning skulle andre 50 Mand Artillerister
 strax indfinde sig for at rædde med de øvrige. 85 s. Hos
 enhver Distrikts-Kapitain skal herefter være 50 numre:
 rede Seildugs-Sække til deri at indpakke Redningsskuds,
 hvilke strax ved de ommældte Artillerister fra den nær:
 meste Brand-Kapitain afhentes og bringes til Samlings:
 pladsen; om flere behø: s, skulle de hentes hos de nær:
 mestboende Brand Kapitainer. 86 s. Det vorder ingen
 formeent at flytte med egne eller Benner's Bogne, naar
 disse først ere mødte paa Samlingspladsene, og der er
 givet Ordre til at flytte. 87 s. Ved Flytning maa in:
 gen tage anden Ve: i, end anordnet er af Politimesteren,
 der har Tilsyn med, at Flytningen skeer i behørig Or:
 den. De som flytte med egne eller Benner's Bogne,
 kunne flytte saa langt de ville, men de maae i de med
 Bagt besatte Gader tage den Ve: i, som foreskrives dem.
 88 s. Ved enhver læsset Bogn skal følge en borgerlig
 Artillerist for at bevogte Godsset underveis og sørge for,
 at

at Bognen ei opholdes. Der skal og sættes tilstrækkelig Vargervagt paa de offentlige Steder, som anvises til ræddet Guds at oplægge, med hvilket Politiet haver Op-
syn. Men, naar G. l. s. t. henføres til nogen af Eierens
Venner, paaaseer han selv eller den, som for ham følger
med Bognen, det Paalægsede aflæstet og afleveret.

(Fortsættelsen følger.)

Ved Reskript til Biskoppen over Viborg Stift, af
5 Juli d. A., er det fastsat:

- 1) At den i Ribe brugelige Fredags-Prædiken og der-
ved holdte Kommunion maa ophøre, hvorimod Kom-
munion skal holdes hver anden Søndag til første
Prædiken.
- 2) Istedet for den afskaffede Fredags Præken skal hol-
des ordentlig Gudstjeneste med Sang og Præken den
første Onsdag i hver Maaned, og da tillige Kom-
munion.
- 3) Skal der, de øvrige Onsdage, holdes offentlig Ka-
tekisation i Kirken, hvortil vinges ligesom til anden
Gudstjeneste, ifølge Reskriptet af 1 Mai 1739,
hvilken Katekisation skal forrettes af Præsten selv og
aldrig af nogen anden, uden i allerndyrste Nødsfald;
og skal til denne Katekisation møde ei alene Skolehol-
deren med Skolebarnene, men endog den hele opvox-
ende Ungdom, især, uden Undtagelse, enhver, et
heelt

heelt Aar før de antages til Konfirmation, og kan, efter denne Katekisation en eller anden, som af yderst vigtige Aarsager ei kunde opsatte sin Altergang, antages til Kommunion.

- 4) Skal Præsten ved denne Indretnings Begyndelse opmuntre samtlige Menighedens Lemmer til, efter Leilighed, flittigen at besøge denne vigtige Gudstjeneste, ved hvilken og Barnedaab og Brudevielser kan forrettes, med alt hvad der i øvrigt kan bidrage til Forretningens Høitidelighed, ligesom og den for Skriftemaal brugelige Katekisation skal vedblive.
-

Under 9 Juli d. A. er igjennem den gottorffske Overret bekjendtgjort en Foranstaltning for Landskabet Fehmern, som bestemmer, at der i Fremtiden for alle Ansøgninger angaaende en Dilation, Supplikations- eller Restitutions-Bekjendtgjørelse, hvad enten disse ved de ordentlige eller overordentlige Retter afgjøres, ikke skal erlægges meer end det Gebyr, som efter Sporteltarten er bestemt ved samtlige Retters Qvartal- eller andre ordentlige Forsamlinger.

Blandede Efterretninger.

Under 5 Januar d. A. tilskrev Cancelliet Biskoppen over Aarhuns Stift: at alle Kirker og Menigheder i bemældte Stift, der forestaaes af een Præst, maatte for

Frem-

Fremtiden høre til eet Herred under een og den samme Provst, følgelig hver Hovedkirke med sine Annexer tilsammen, lægges til eet og samme Herred, hvori de ere beliggende og hvortil de nærmest ere henhørende *). Denne Indretning har givet Anledning til en Forestilling, hvori det formenes, at samme vilde medføre Vanskeligheder, især med Hensyn til Fattigvæsenets Bestyrelse, da det ofte hænder, at et Annex-Sogn, som indtages under Hoved-Sognets Herred, henhører under et andet Amt. I den Anledning har Cancelliet, under 18 Mai, tilskrevet Stiftamtmanden og Biskoppen over forberædte Stift: at, naar Annex-Sogne, som indtages under Hovedsognets Herred, henhøre under et andet Amt, skal saadanne Annex-Sogne for Eftertiden, i alt hvad der kan angaae den gæstlige Medbestyrelse eller Inspektion, henregnes under det Amt og Herred, hvorunder Hovedsognet ligger; hvoraf da følger, at Fattigvæsenets og Herreds-Kassens Bestyrelse tilkommer for ethvert Herred den eller de samme Amtmænd og den samme Provst, som forhen, førend andre Annexer fra et andet Amt eller Herred bleve indtagne under Herredet.

Til det danske Cancellie er fra Politimesteren i Kjøbenhavn blevet indsendt tvende i denne Tid ved Trykken udgivne anonyme Pjecer, under Titel, den ene: Brev til Hs. Majestæt Kongen fra en Folkeven, og den

*) See Collegial-Tidenden Side 37.

den anden: Over Aktioner, især for Skrifter, og Sager af denne Magtudøvelse i det Kongl. danske Cancellies Hænder; hvilke, ifølge den ved Possitet afstødt Erklæring fra Bogtrykkerenken Mad. Holm og det hende givne Beviis fra Forfatteren, ere befundne at være forfattede af den i Citadellet Fridrikshavn arresterede Rancelliraad Hans Holm. Cancelliet har derpaa tilstillet Høiesterets Advokat Brorson, som Aftag mod Cancelliraad Holm, disse Piecer, for at fremlægges i Høiesteret til Oplysning om, hvorledes Arrestanten anvender den Tid, som er tilstaaet ham til at forfatte sit Forsvarsskrift i den mod ham for denne Ret anlagte Sag.

Ifølge kongelig Resolution, angaaende Indberetning om Veivæsenets Fremgang i Norge *), har Stiftsamtmanden over Christianssand-Stift til det danske Cancellie indsendt et af General-Beimesteren i bemældte Stift, Capitain Nummelhof, tegnet Kort over Stiftets sydlige Deel, hvilket udviser, hvori de nye Postveie især afvige fra de gamle. General-Beimesteren har tillige indsendt en Fortegnelse over de nye Postveie og Broer, som ere anlagte og forfærdigede der i Stiftet fra Aaret 1790 til forrige Aars Udgang. Af denne Fortegnelse erfares:

At

*) See Collegial-Ribenden for 1798, Side 276.

At der fra 1790 til 1797 inkl. er i Nedesnæs Amt og Fog- deri istandsat i alt	Beienes Længde i Savne.	Brødernes Antal.
" " " " " "	16,607	— 18
i Mandals Amt og Fogderi	11,644	— 12
i Lister Amt og Fogderi	3,266	— 4
i Stavanger Amt, og Jedde- rens og Dalernes Fogderi	19,899	— 11
Tilsammen	51,416	— 45

I Aaret 1798 er i Nedesnæs Amt og Fogderi istandsat	3,554	— 6
i Mandals Amt og Fogderi	3,292	— 5
i Lister Amt og Fogderi	896	—
i Stavanger Amt, Jedderens og Dalernes Fogderi	1,969	— 5
Tilsammen	9,711	— 16

Naar hertil lægges de til Aaret

1797 indf. istandsatte	51,416	— 45
faa er af Postvele, i hele Stiftet, fra 1790 til 1798 inklusive istandsat	61,127 F.	61 B.
	eller 10 Mil og 1,127 Savne.	

General-Beimesteren har til Slutning anmærket,
at der er mødt de betydeligste Vanskeligheder ved Istand-
sættelsen af de allerede foretagne Beistykker, men at der,
haar nogle flere vorde færdige, kan ventes større Frem-
gang for Fremtiden, da Hovedforandringerne nu ere be-
stemte,

stemte, og Arbeidet altsaa uden Ophold kan fræmmes: dog erindres, at, uagtet de i Fortegnelsen ommældte Beistykker ere anførte som istandsatte, ville de dog, ligesom enhver anden Bei, behøve Tid efter anden Forbedringer, især med Paasørsel af Gruus og Sand, hvilket paa mange Steder i den Egn falder meget vanskeligt at erholde og maa ved Pligtarbejderne i een til to Dage om Haret transporteres.

Efterat denne Beretning har været Hs. Majestæt foredraget af det danske Cancellie, har det behaget Høistamme, at resolve saaledes:

"General-Beimesteren i Christianssands-Stift har Cancelliet at tilkjendegive Bort Velbehag med hans Bestræbelser og over det indsendte Kort."

I Anledning af en fra Direktionen for Brandforsikringen i Kjøbenhavn indkommen Forestilling angaaende Betalingen for Inddrivelsen af Restancerne til Brandforsikringen, har Hs. Majestæt, under 12 Juli d. A. resolveret: at de Huuseiere, som paadrage sig Restancer til Kjøbenhavns Brandforsikring, der af Underfogden, efter den med ham trufne Forening, inddrives paa samme Maade som Stadens Skatte-Restancer, skal, i Overeensstemmelse med den 4de Post i Plakaten, angaaende Kjøbenhavns Brandkasse af 8 Juni 1733, tilligemed Restancerne, erlægge Betalingen for Inddrivelsen.

Til Cancelliet er indkommen en Forestilling fra Magistraten i Odense betræffende en Oldermands Beskikkelse for Skomagerlauget samme Sted, da den, som dertil var beskikket, har anholdt om Befrielse derfra, paa Grund af, at han er eligeret Mand. I Anledning heraf har bemældte Kollegium, under 24 August, tilskrevet Stiftamtmanden over Byens Stift: at Skomagerlauget, saavel i nærværende, som efterkommende Vakance i Oldermandskabet, bør til Magistratens Bælg af en Oldermann at foreslaae tre Mestere, der ei allerede beklæde nogen af Byens offentlige Bestillinger, da saadanne Byens Bestillingsmænd herefter skulle være undtagne fra Valget til Oldermandskabet.

Den 30 August d. A. er Oberst v. Lønborg ved det kongelige Ingeniør-Korps tillagt Ordre at indtræde som Medlem af Brolægningss-Kommissionen i Kjøbenhavn, i afgangne Professor Harsdorffs Sted.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 23 August er Provst H. Hinsen, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sit Embed som Sognepræst for Hytterdals Præstegjæld i Skalhøls Stift, og Personel-Kapellan B. Benedichsen i hans Sted beskikket til Sognepræst for bemældte Hytterdal. Den 30 August er Kand. Theol.

C. Graae konfirmeret til residerende Kapellan for Humble Menighed paa Langeland; Personel-Kapellan B. Sidenius ligeledes til Kapellan pro Persona for Sønder Kirkeby og Sønder Alslev Menigheder i Lolland.

Under det tydske Cancellie: Den 23 August er Raadmand og Byrriver J. Fuhr i Pløn konfirmeret til 2den Borgemeester sammesteds.

Under Generalitetet: Den 23 August er den ved det 2det Infanteri-Kompagni paa Bornholm staaende Kapitain H. Müller bestilt til Major ved Infanteriet sammesteds; Kapitain H. Bidstrup forsat som Chef fra det 3die til det 4de Infanteri-Kompagni; Kapitain-Lieutenant A. P. Rasch beffikket til virkelig Kapitain og Chef for det 3die Infanteri-Kompagni; Prem. Lieutenant H. P. Koefoed til Kapitain-Lieutenant ved Liv-Kompagniet; Sec. Lieutenant C. J. Sode til Prem. Lieutenant ved det 2det, og Sec. Lieutenant reforme L. M. Marcher til virkelig Second-Lieutenant ved det 3die Infanteri-Kompagni.

Under Rentekammeret: Den 23 August er Magister C. Ramus overdraget Opsynet over det kongelige Mynt-Kabinet paa Rosenborg.

Under General Toldkammeret: Den 23 August er C. W. Schwarzhæfer beffikket til Chirurgus paa Kysten Guinea.